

2015

IZVJEŠTAJ SA FINANSIJSKIH TRŽIŠTA

Period od 17.10.-31.10.2015

Kratak pregled dešavanja sa finansijskih tržišta praćen dešavanjima na tržištu valuta, metala i tržišta kapitala sa osnovnim kamatnim stopama vodećih svjetskih zemalja

- EVROPSKO TRŽIŠTE
- AMERIČKO TRŽIŠTE
- AZIJSKO TRŽIŠTE
- ZLATO
- NAFTA
- BERZANSKI INDEKSI
- EKONOMSKI KALENDAR
- PREGLED KAMATNIH STOPA

03/11/2015

FILIP DURSUN
TANJA KNEŽEVIĆ
IGOR ROGIĆ
NOVA BANKA AD

1.1. Evropsko tržište

- *ECB zadržala kamatnu stopu od 0,05%*
- *ECB najavila mogućnost dodatnog labavljenja monetarne politike*
- *Rast britanske privrede u trećem kvartalu*
- *Riksbanka proširila vrijednost otkupa obveznica za 65 milijardi SEK*

Predsjednik ECB Mario Draghi je na konferenciji za novinare najavio mogućnost dodatnog labavljenja monetarne politike u borbi protiv niske inflacije. Na sjednici u decembru će se provjeriti da li trenutna monetarna politika u dovoljnoj mjeri stimulira rast privrede u evrozoni. Program otkupa obveznica vrijedan oko 1.140 milijardi evra započeo u martu i koji bi trebao da traje do septembra naredne godine, pruža dovoljnu fleksibilnost za eventualno produženje roka ili povećanja vrijednosti otkupa. Kamatna stopa je zadržana na istorijskom minimumu od 0,05% ali je Draghi ostavio otvorenu mogućnost povećanja negativne kamatne stope na sredstva koja se drže kod ECB koja trenutno iznosi -0,20%. Euro je nakon konferencije za novinare ECB oslabio 1,4% i pretrpio najveći dnevni pad u poslednjih devet mjeseci u odnosu na američki dolar. Još labavija monetarna politika ECB čini dolar atraktivnijim za investitore od evra uz to što se u narednim

mjesecima u SAD očekuje prvo povećanje kamatne stope od poslednje finansijske krize. U prilog dodatnom labavljenju monetarne politike već na sjednici ECB u decembru idu i slabi preliminarni podaci opštih nivoa cijena u oktobru. Stopa inflacije u oktobru je stagnerala u odnosu na isti mjesec prošle godine što je za nijansu pozitivnije u odnosu na prošli mjesec kada je zabilježen pad cijena od 0,1%.

Tempo rasta britanske privrede je u trećem kvartalu nešto manji nego što se očekivalo. Privreda je u periodu od jula do septembra zabilježila kvartalni rast od 0,5% (0,6% očekivano) dok je na godišnjem nivou rast iznosio 2,3% (2,4% očekivano). Industrija i sektor usluga su u trećem kvartalu najviše rasle dok najveće razočaranje dolazi iz građevinskog sektora koji je zabilježio najveći kvartalni pad u poslednje tri godine.

Švedska Riksbanka je zadržala kamatnu stopu na -0,35% i četvrti put ove godine olabavila monetarnu politiku proširivanjem vrijednost otkupa obveznica za 65 milijardi SEK (oko 7 milijardi EUR) na ukupno 200 milijardi SEK (21 milijarda EUR), kao prijevremenu mjeru pred vjerovatnu odluku ECB da olabavi monetarnu politiku do kraja godine. Riksbanka se i dalje muči sa niskom infalcijom koja je već duže vrijeme oko nule i sa dodatnim labavljenjem monetarne poltike se želi približiti ciljanoj stopi od 2%.

1.2 Američko tržište

- *Investitori se ponovo okreću USD*
- *Otvorena mogućnost decembarskog povećanja kamatne stope*
- *Rast privrede i dalje umjeren*
- *Banka Kanade ostaje pri neutralnom stavu po pitanju monetarne politike*

Uprkos dosta slabom i neuvjerljivom izdanju privrede SAD, tražnja za američkim dolarom ne jenjava. Labavljenje monetarne politike Kine i mogućnosti proširivanja obima ubrizgavanja novca od strane ECB, stavlja veliki jaz između monetarne politike FEDa i ostalih centralnih banaka. Očekivalo se da oktobarski sastanak Federalnih rezervi protekne u negativnom tonu zbog generalne situacije na tržištima, ali je izvještaj signalirao mogućnost povećanja kamate u decembru, koji je skoro bio isključen kao opcija. Glasanje članova odbora bilo je 9-1 u korist zadržavanja kamatnih stopa, ali je izražen optimizam u vezi rasta ekonomije, ali i poboljšana na tržištu rada i lične potrošnje. Stopa inflacije će očigledno nastaviti da bude kamen spoticanja, koja nastavlja da se kreće dosta ispod ciljanog nivoa, zbog čega je ipak nešto realnije očekivati

zaoštavanje monetarne politike u prvom tromjesječju naredne godine, prije nego u decembru tekuće.

Vrijednost kanadskog dolara imala je rast u drugoj polovini oktobra, uglavnom kao posljedica skoka cijena nafte prema 50 USD po barelu. Podršku CAD dobio je i pobjedom Liberalne partije, za koju mnogi analitičari smatraju da će fokus prebaciti sa monetarne na fiskalnu politiku. U svakom slučaju, od Banke Kanade se očekuje da zadrži neutralnu monetarnu politiku u bližoj budućnosti, pošto je došlo do stabilizacije na finansijskim tržištima, dok pritisak pada cijena nafte sprječava rast inflacije, a time i izgleda za povećanje kamatnih stopa.

1.3. Azijsko tržište

- *Intervencija POBC*
- *Smanjena referentna kamatna stopa na 4,35%*
- *CNY-uskoro u korpi valuta za SPV*
- *Centralna Banka Japana povećala QE program*

Narodna Banka Kine (skr.PBOC) smanjila je ponovo kamatnu stopu, šesti put od novembra prošle godine. Referentna kamatna stopa na jednogodišnje pozajmice sada je smanjena na 4,35%, sa prijašnjih 4,60%. Takođe, smanjena je i stopa obavezne rezerve komercijalnih banka za 0,5% te su uveli dodatne poreske stimulanse. Za smanjenje kamatnih stopa, POBC se odlučila iznenada zbog bojazni da će ECB i BoJ dodatno olabaviti svoje monetane politike već ove godine. Takođe, jedan od faktora je i rast kineske privrede koji je slabiji od prošlogodišnjeg u istom periodu, umjesto 7% kineski rast je blago usporio na 6,9% u trećem kvartalu. Malo lošiji podatak BDP-a sada dovodi u sumnju dostizanje ciljanog rasta kineske privrede od 7% do kraja 2015.godine. Nepromjenjen indeks proizvodne aktivnosti u oktobru takođe ne ide u korist kineskoj privredi. Uprkos reakcijama na tržištu, oktobarski indeks proizvodnje je ostao na nivou 48,9 poena. Međutim, s druge strane kineska nacionalna valuta, kineski juan dostiže najveću vrijednost u odnosu na američki dolar u posljednjih 10 godine. Za samo tri dana juan je ostavrio prednost za više od 0,6% u odnosu na USD. Razlog za jačanje reminbija je zbog najave PBOC da se razmatra probni program u šangajskoj zoni slobodne trgovine koji će omogućiti domaćim investitorima kupovinu sredstava na inostranom tržištu. Takođe, kineska valuta ušla je u grupu od pet najtrgovanijih valuta te je tako pretekla japanski jen. Sve ovo ide u prilog da se na novbmarskom sastanku MMF-a kineska valuta uđe u korpu valuta koje čine SPV (Specijalna Prava Vučenja).

Australijska Centralna Banka ostavila je nepromjenjenu monetarnu politiku i na oktobarskom sastanku. Prema RBA kamatna stopa od 2% utiče na poboljšanje australijske privredne aktivnosti. Najveći pozitivan efekat rezanja kamatne stope vidi se kod povećanja potrošnje te napredak na tržištu nekretnina. Napredak je zabilježen i na tržištu rada a posebno se vidi u povećanju novozaposlenih radnika. RBA nije dala naznake da li će ponovo doći do rezanja kamatnih stopa, mada ukoliko bude bilo potrebno to se ipak ne očekuje prije februara 2016.godine.

Centralna Banka Japana je opet reagovala na tržištu. Kamatna stopa je ostala nepromjenjena (0,1%) međutim, povećan je iznos otkupa državnih obveznica na 80 000 milijardi jena godišnje. Jako niska inflacija remeti planove Centralne Banke Japana da inflacija dostigne ciljanih 2%. Sada BoJ pokušava da povećanjem programa QE pokuša da vrati optimizam ulagača da će ipak biti sposobna da će inflaciju dovesti ka željenom cilju.

2. KRETANJE VALUTNIH PAROVA U PERIODU OD 03.10.-03.11.2015

EUR/USD

EUR/GBP

EUR/CHF

GBP/USD

USD/JPY

AUD/USD

2.1. Kretanje cijene zlata

Zlato se od početka oktobra značajno oporavilo i dostiglo najviši nivo u poslednja četiri mjeseca od 1.190 dolara za uncu da bi se nakon toga trgovalo u rasponu od 1.160-1.180 sve do objave kamatne stope od strane Federalnih rezervi. Iako je FED zadržao kamatnu stopu, vrijednost zlata je značajno oslabila i spustila se na nivo od 1.140 dolara za uncu pošto je FED najavio mogućnost podizanja kamatne stope već u decembru što je značajno ojačalo dolar i izvršilo pritisak na zlato. Ukoliko u narednom periodu američki dolar bude jačao u iščekivanju zaoštavanje monetarne politike od strane FEDa, moguće je da će vrijednost zlata nastaviti pad i vratiti se na nivo od početka oktobra.

2.1. Kretanje cijene nafte

Iako je vrijednost nafte sredinom mjeseca bila pod pritiskom jačanja američkog dolara, slabljenja prvenstveno kineske privrede i prezasićenosti tržišta, cijene ovog energenta su zabilježile najveći dnevni skok u posljednja dva mjeseca od oko 6%, kao posljedica podataka koji su pokazali da zalihe nafte u SAD ipak nisu na tolikom visokom nivou kao što se prvobitno smatralo. Zalihe se u svakom slučaju nalaze na najvišim nivoima u posljednjih 80 godina, što će ograničiti veći rast vrijednosti nafte.

2.3. Kretanje pojedinih berzanskih indeksa

DAX

S&P500

Nikkei 225

DJIA

3. NAJAVA VAŽNIJIH EKONOMSKIH DEŠAVANJA

Datum	Vrijeme	Valuta	Ekonomski kalendar od 01.11. do 15.11.2015	Očekivanja	Prethodno
01.11.2015	03:00	CNY	Non-manufacturing PMI (Oct)		53.4
	03:00	CNY	NBS Manufacturing PMI (Oct)		49.8
02.11.2015	10:00	EUR	Markit Manufacturing PMI (Oct)	52.0	52.0
	10:30	GBP	Markit Manufacturing PMI (Oct)	51.3	51.5
	16:00	USD	ISM Manufacturing PMI (Oct)	50.0	50.2
03.11.2015	04:30	AUD	RBA Interest Rate Decision and Statement	2%	2%
04.11.2015	10:00	EUR	Markit Services PMI (Oct)	54.2	54.2
	10:30	GBP	Markit Services PMI (Oct)	54.5	53.3
	16:00	USD	ISM Non-Manufacturing PMI (Oct)	57.1	56.9
05.11.2015	00:50	JPY	BoJ Monetary Policy Meeting Minutes		
	10:30	GBP	Bank of England Quarterly Inflation Report		
	12:00	GBP	BoE Interest Rate Decision and Statement	0.5%	0.5%
	13:45	GBP	BOE's Governor Carney speech		
06.11.2015	00:30	AUD	RBA Monetary Policy Statement		
	14:30	USD	Nonfarm Payrolls (Oct)	180K	142K
	14:30	USD	Unemployment Rate (Oct)	5.1%	5.1%
	14:30	CAD	Unemployment Rate (Oct)		7.1%
08.11.2015	03:00	CNY	Trade Balance (Sep)		
10.11.2015	02:30	CNY	Consumer Price Index (YoY) (Oct)		1.6%
11.11.2015	10:30	GBP	ILO Unemployment Rate (3M) (Sep)		5.4%
12.11.2015	01:30	AUD	Unemployment Rate s.a. (Oct)		6.2%
13.11.2015	10:00	EUR	Gross Domestic Product s.a. (YoY) (Q3)		1.5%
	14:30	USD	Retail Sales (MoM) (Oct)		0.1%

4. PREGLED VAŽEĆIH KAMATNIH STOPA VODEĆIH SVJETSKIH ZEMALJA

Pregled referentnih stopa	Referentna kamatna stopa	Posljednja promjena	Datum promjene	Naredni sastanak
Evropska centralna banka	0,05%	-0,10%	04.09.2014	03.12.2015
Federalne rezerve SAD	0-0,25%	-0,75%	16.12.2008	16.12.2015
Banka Engleske	0,50%	-0,50%	05.03.2009	05.11.2015
Banka Kanade	0,50%	0,25%	15.07.2015	02.12.2015
Švajcarska nacionalna banka	-0,75%	-0,25%	01.15.2015	10.12.2015
Banka Japana	0,10%	-0,20%	19.12.2008	19.11.2015
Banka za novčane rezerve Australije	2,00%	-0,25%	05.05.2015	03.11.2015